

ISSN 2000-6101

Hällefors hunden

Årgång 13 nr 3

Jul i vårt hus

Innehåll

Tidningsredaktionen	2
Styrelsen	2
Ledaren	3
Hjälp oss snarast!	4
Rizto	5
Bättre stövellös än rådlös	8
Jannes Chiligräta	10
Årsmöte 2014	10
Hällekryss	11

Jaktberättelse

Styrelsen

Ledamot: Thomas Johansson
Sagovägen 13
961 93 Boden
Tel: 070-3146604
Tel: 0921-480218

epost: thomas.johansson@riksbyggen .se

Ordföranden Wåge Lundgrehn
Marsjö Storegård 3
340 12 Annerstad
070-5240875

epost: lundgrehn@live.com

Kassör Ulrika Eriksson
(ledamot) Fälla Gård 265 Norrfors
905 92 Umeå
tel: 090-30332, 070-6430332

epost: falla.gard@bobbnet.com

Register Jan-Erik Bjermkvist
hållare Lillmyrgränd 1
Sekreterare 861 92 Bergeforsen
(avelsråd) Tel: 070-3195701
epost: jbj.e.bjermkvist@telia.com

Ledamot Jonas Jonsson
Hästskovägen 17
903 62 UMEÅ
Tel: 090-148021
Tel: 070-352 52 82 (Arb)

epost: 802jonsson@telia.com

Ledamot Märith Truuts
Ruskemåla gård 306
382 91 Nybro
0481-12112

epost: marit.truuts@halleforshunden.org

Ledamot: Bo Tobiasson
Lärkstigen 11
918 31 Sävar
Tel: 090-508 10
epost: tobiasson.bo@telia.com

epost till alla i styrelsen: styrelse1@halleforshunden.org

Tidningsredaktionen

Då var det dags för ett nytt nummer av vår medlemstidning. Tyvärr har vi mycket lite material till denna tidning! En klubbtidning skapas av dess medlemmar, tyvärr får vi inte in något material från våra medlemmar vilket medför att tidningen blir tom och kanske till och med måste upphöra Vill ni bidra? Eposta era berättelser till mig: marit.truuts@halleforshunden.org.

Jan-Erik Bjermkvist (uppgiftsinsamlare)
Skoghemsvägen 6
179 96 Svartsjö
Tel: 070-3195701
email: jbj.e.bjermkvist@telia.com

Märith Truuts (formgivning)
Ruskemåla gård 306
382 91 Nybro
Tel: 0481-12112
email: marit.truuts@halleforshunden.org

<http://www.halleforshunden.org>

Ledaren

Nu är det Jul igen, hopp tra la la.

Tiden går fort när man har roligt, och det hoppas jag ni alla haft i höst. Fast egentligen är det kanske inte så med tanke på alla de svar jag fått på "blänkaren" på hemsidan om halsproblem.

Om vi börjar med halsproblemen som jag skrev några rader om på hemsidan tidigt i höst. Det var föranlett av påstötningar från medlemmar som sett problem både på egna hundar och kompisar/vänners. Eftersom jag själv drabbades då båda mina hundar plötsligt var "nollor" så blev problemet mycket påtagligt och man började fundera på varför det blev så här.

Många har hört av sig, faktiskt både hällefors-hundägare och ägare till övriga älghunds-raser. Det är alltså så att det inte bara är hälleforsare som drabbas av halsproblem.

Vid samtal med "min" veterinär så säger han att han i princip har tre-fyra-fem hundar dagligen som drabbas av olika typer av halsproblem. I den mest extrema fasen varken äter eller skäller hundarna. Vad beror då detta på?

Ingen verkar ha svaret, vi som var med på årsmötet i våras kommer ihåg vad veterinären "Kalle" föreläste om. Hundens nos, hals är en komplicerad "apparat" och massor av saker kan leda till sjukdomssymptom. När jag skriver detta vet jag inte om "Kalle" har ac-

cepterat att i tidningen ge sin syn på problemen, men frågan är ställd och förhoppningsvis kan ni längre fram i tidningen läsa vad hon som expert anser.

Gott nytt år

Wåge

Två män i Norrland sitter och pimplar och filosoferar på riktiga mäns vis och dricker öl. Efter att ha suttit stilla i några timmar säger Jim till Tommy:

- Hörrudu Tommy, jag tror att jag vill skiljas från frugan. Hon ha int´ pratat med mig på två månader!

Tommy funderar och dricker sakta ur sin öl innan han långsamt svarar:

- Näe, det tyck´ ja att du nog ska tänk igenom Såna kärringar ä svåra å hitta....

Hjälp oss snarast!

Efterlyses bilder på hälleforsare! Samt material till tidningen

Vår rasbeskrivning kommer att uppdateras nu i vinter/vår och vi behöver bilder på Hällefors-hundar. Det behöver inte vara enbart hundar i helbilder och profil, utan gärna också på detaljer som huvud, tassar, svansar och benvinklar framifrån och bakifrån.

Förutom rasbeskrivningen är syftet med bilderna att på vår hemsida göra en flik med bilder över rastypiska Hällefors-hundar och då menar vi inte bara de helt perfekta utan med de variationer som normalt kan förekomma. Fliken på hemsidan med bilder kan tillsammans med rasbeskrivningen var ett komplement och vägledning för utställningsdomare att rätt bedöma våra Hälleforsare.

”Ett litet tips vid fotograferande är att kameran kommer i jämnhöjd med hunden och att bakgrunden inte är alltför rörig.”

Vår medlemstidning håller på att dö ut på grund av att vi inte får in något material från klubbens medlemmar. Just nu får styrelsen jaga material till varje nummer och det fungerar inte i längden. Vill ni ha kvar tidningen? Ska vi ta bort ett eller flera nummer? Ni avgör, utan material blir det ingen tidning!

Skicka gärna de rastypiska bilderna, tidningsmaterial eller förslag på hur vi ska göra med tidningen via mail till Märit Truuts eller via brev till: Jan-Erik Bjermkvist, Lillmyrgränd 1, 861 92 BERGEFORSN

Rizto

I mitten av oktober var jag o Rizto inbjudna till Lavsjö jaktlag då det sakenades hundar. Totalt skulle det bli 3 dagars jakt.

Det är ju alltid lite spännande att komma till ett nytt jaktlag och nya obekanta marker. Många i jaktlaget har också säkert en del höga förväntningar.

Vi samlades vid deras slakthus på morgonen, en del hade redan åkt ut till sina pass, direktiv gavs, kartor delades ut, mm. Man hade redan tidigare bestämt i vilket område/såt som jag skulle gå. Vi var två som skulle gå med hund denna dag. Jag och jaktledaren.

Jag väntade in att alla skulle vara på pass, radioförbindelse gjordes och därefter släppte jag Rizto som började med sina "toarundor". Efter att ha passerat ett större hygge så kom vi in i en väl gallrad tallskog, det dröjde inte länge förrän Rizto gav hals och det blev ståndskall ca 300 m ifrån, jag avancerade försiktigt framåt samtidigt som jag höll koll på gps:en och kunde där se att de rörde sig sakta mot den plats som jag befann mig på.

Efter ca 10 min var avståndet inte mer än ca 100 m ifrån- Då plötsligt, en ko med 2 kalvar kommer i fullt sken förbi på ca 60-70 m i en glänta och efter kom 16-taggaren, men som tvärstannar i gläntan och går mot Rizto med sänkt huvud. Då lät jag 30-06:sexan tala, men jag kunde inte se att tjuren markerade, i nästa

16-taggaren på väg ut från skogen

stund vände den runt och lämnade arenan och försvann ner i en svacka. Jag hann med ytterligare ett skott, -slängskott-, Rizto hakade på och ca 200 m längre fram ekade Riztos skall igen och jag var helt övertygad om att där står tjuren, tungt sårad. Så utan att markera skottplats, skyndade jag fram mot ståndskalet och vad ser jag till min förvåning! Jo kon med sina 2 kalvar, som naturligtvis hade hört min inte så varsamma ansmygning och de fortsatte utför berget med Rizto i hasorna.

Det var då våndorna började komma, vad hände med tjuren! Kändes ju trots allt som att första skottet skulle ha tagit! Nu började tankarna rusa! Vad gör jag nu! Ska vi göra bort oss första dagen! Snabbt beslut, jag behöver få igen hunden, så jag följer efter honom. Det gick undan i stånd och gångstånd, jag var framme på ståndet ännu en gång men

Rolf, Rizto och älg

kon var varse att det var någon mer än hunden som följde efter och de gick åter undan. Till slut blev det stopp vid en skogsbilväg och där så kunde jag fälla den ena kalven. Den andra drog iväg med Rizto efter sig och kon sprang åt ett helt annat håll.

Under tiden som jag tog ur kalven så körde Rizto runt den andra kalven, likt ett hardrev, bukt på bukt. Till slut så hamnade de intill ett större vattendrag någon kilometer bort och där släppte Rizto så att jag kunde koppla honom. Han brukar inte forcera större vatten.

Nu hade jag hunden i koppel, nu började våndorna återkomma. Skulle vi hitta tjuren eller hade jag helt enkelt bommat, eller blir det något de hittar senare på hösten. Det blev en ganska lång återmarsch och utifrån gps:en så kunde vi gå mot skottplatsen, för att fingranska densamma, med tankarna malande i huvudet.

När vi börjar närma oss vad som skulle vara skottplats, så tvärstannar Rizto och spetsar sina svarta öron och med höjd nos tittande åt höger, ja där ligger den ju, 30 m bort. Det visade sig att tjuren gjort en u-sväng i svackan efter ett perfekt lungskott. Nu var lyckan gjord och jag har i efterhand fått höra att de flesta i jaktlaget var väldigt imponerade över denna entré. Det kändes väldigt skönt att köra de 7 milen hem denna dag.

Nästa dag var det samma upplägg men ett nytt område skulle jagas av. Nu dröjde det lite längre innan Riztos skall ekade, ca 45 min. Denna gång var det ko med 1 kalv. Men efter att varit på stånd vid två tillfällen så blev det aldrig någon bra skottchans. Det värsta av allt var att älgarna med hund var på väg mot 92:an, ganska tungt trafikerad väg. Kunde med hjälp av Gps:en konstatera att vi dels var utanför aktuellt jaktområde och att älgar

och hund snart var framme vid 92:an, samtidigt hör jag en tung lastbil i antågande och som efter en stund gör en kraftig inbromsning. Jag förstår då att deras väg korsas, med andan i halsgropen så väntar jag på att åter få höra Riztos skall och mycket riktigt, nu var de på andra sidan vägen men på fel mark.

Under tiden har man i jaktlaget meddelat grannlaget och det visar sig att en arbetskollega är jaktledare där och han anländer till scenen, de har dessvärre fyllt sin licens så vi kan bara stå och lyssna på ett ståndskall som ligger på ca 90 skall i minuten. Efter ca 1 timme så lyckas jag forcera en större bäck via en bäverdamm och kommer så nära ståndet att jag kan kalla in Rizto och koppla, så var den dagen över.

Den tredje dagen började med ett upptag ganska snart men som skenade iväg och Rizto släppte vid ett större vattendrag. Efter ytterligare 1 timme så blev det ståndskall på ko med 2 kalvar. Som ofta vanligt så söker de sig till det värsta område som man kan tänka sig, i tät risig skog, 1:a ansmygningen lyckades

inte och nu hade de begett sig in på den andra hundförarens område och vi började befinna oss mot varandra.

Efter radiokommunikation så bestämdes att jag skulle försöka smyga in på ståndet men att en bäverbäck/område gjorde det väldigt svårt att ta sig fram till platsen, efter mycken möda så var jag nära nog men att kon hade upptäckt mig och det bar iväg i fullt sken. Rizto lämnade efter någon kilometer, återvände och kopplades. Han var nu ganska trött och nöjd efter tre dagars jakt, med älgkontakt/jobb varje dag.

Lavsjö jaktlag, ett väl organiserat och trevligt jaktlag som jag gärna återkommer till

God Jul o Nytt År

Rolf Berglund

Bäst att man passar sitt byte

Bättre stövellös än rådlös

Artikel från 1997-års tidning: Snön kom tidigt denna höst, för att vara i Kolmårdenskogarna osedvanligt tidigt. Almanackan visade sjätte november och älgjakten pågick för fullt.

Sista dagarna hade det töat ganska ordentligt och snön hade förvandlats till en blågrå sörja. Inne i skogen på norrsidan låg dock snön fortfarande heltäckande kvar. Jag hade bokat in en mellandag för löshunds jakt med min eminenta

”Hälleforsare” Bamse. När jag packade bilen i tidig morgonstund och förväntansfullt anträdde färden till jaktmarken, märktes att väderleken så sakteliga ändrade sig från plus till minusgrader.

Väl framme kunde jag konstatera att det blivit ganska skarpt i markerna och att oddsen därmed sjunkit för en lyckad jakt. En kopp kaffe,

en heltänd Bamse och i övrigt alldeles ensam i området gjorde att när jag satt där och inväntade morgonljuset, spred sig en känsla av frihet och vållust i kroppen.

För cirka fjorton dagar sedan hade fröträden på ett område avverkats. Hygget låg intill en tjärn och geografiskt mitt i det område där jag skulle jaga, detta var ett område som borde locka till sig älg. Alla förberedelser var gjorda, inklusive koll av vindriktning.

Tursamt kunde jag börja vandra in direkt från platsen där bilen parkerats. Bamse befriades från selen. En blick från honom sa att han visste vad som gällde. Några korta sökrundor, sedan iväg i allt större cirklar. Det röda bandet kring halsen lyste effektfullt mot snön när han oförtrutet jobbade vidare. Ett litet berg fick bli min första anhalt, där kunde jag lyssna av ett stort område. Upptaget dröjde och mitt beslut blev att avancera till nästa höjtplatå.

Nils Bäcklin med hund och sin bok om hälleforshunden

Jag hade just rest mig upp, när de första trevande skallen kom, sedan exploderade fullkomligt luften av Bamses välkända sopran. Nu kunde jag med lugn återta sittplatsen och njuta av den mäktiga musiken. Klockan började nu att närma sig tolv. Bamse hade skullat utan uppehåll i en och halv timme. Ståndet var tydligen helt låst. En kaffeslurk och sedan ansmygning mot älgen eller älgarna. Snön hade nu helt kristalliserat sig och för varje steg jag tog uppstod ett fasansfullt oväsen. Det var inte bara jag som hade problem med skaren, även älg och hund hördes när de trampade runt i kanten av ett kärr.

Det var inte mer än ca 200 m fram till ståndet. Plötsligt blev allt tyst. Hade älgarna gett sig av ?. Ett rasande ljud i skaren förkunnade att det var Bamse som kom och hälsade på. Hans snabba blick sa ungefär: Vad tusan håller du på med egentligen ? Så återtog han återigen sin position och hans lugna skall hördes åter, men nu något längre bort.

Klockan visade halv tre. Det var således inte mer än en timme kvar innan jakten måste avslutas. Skulle jag ha någon chans att komma inom skotthåll innan dagen var över? Jag

beslutade mig snabbt för att hoppa ur stövlarna och med bara fiberpåssockorna på fötterna, göra den sista ansmygningen. En ridå med gammelskog skilde mig nu från det stabila ståndet. Där var snön något mjukare i sin konsistens. Nedräkningen visade trettio minuter kvar av lovlig tid. Äntligen fick jag se Bamse skymta mellan några smågranar. Men var fanns älgarna?

Ett stort kohuvud syntes plötsligt i en glänta och längre bort förmam jag ytterligare två djur. Att avge skott i det ögonblicket var uteslutet, tio meters framryckning var nödvändigt. Dessa tio meter tog säkert lika många minuter i anspråk. Så blev då tavlan framför mig greppbar, ett snabbt skott och ena kalven rusade några meter bort och rullade därefter runt.

När jag kom fram till kalven hade Bamse redan fröjdats sig ett tag och ena sidan var närmast avklädd. Husse och hund kramade om varandra och en av många lyckliga jakt dagar med Bamse var över.

Nils Bäcklin

Bamse vid älg

Jannes Chiligryta

för 8-10 pers.

2 Stora gula lökar
1 Inlagd grön chili, eller feferoni
3 vitlöksklyftor
1 burk krossade tomater
1 msk tomatpuré
2 dl Kycklingbuljong
8 msk Chili-pulver (inte Chilipeppar)
2 tsk salt
1 tsk het pepparsås (Tabasco)
1 kg älgkött, ex högrev eller grytbitar.
300 g Chili korv, ex Chorizo
2 färska röda eller gröna chilifrukt.
1 torkad Ancho chili (kan uteslutas)
3 tsk spiskummin
1 tsk chilipeppar (eller cayennepeppar för riktiga tuffingar)
2 msk Limejuice
Olivolja
Smör

Årsmöte 2014

Årsmötet 2014 kommer vara i Lycksele den 31/5 i samband med SÄK:s utställning.

Mer info på webben senare under våren samt i nästa nummer av tidningen.

- Kärna ur Chilifrukterna och hacka, hacka lök & vitlök.

- Stek Chili frukterna, löken och vitlöken i olivoljan (Stor gryta)

- Tillsätt krossad tomat, kycklingbuljongen, pepparsås, salt och 6 msk chilipulver. Sjud i ca 1 timme.

- Ge köttet fin stekyta. Tillsätt köttet, korven och resten av chilipulvret, spiskummin, limejuice, tomatpurén.

- Låt puttra i minst 45 min eller längre (köttet ska bli riktigt mört). fyll eventuellt på med mera kycklingbuljong.

- Servera med Nachos, en avokadosallad och ljust bröd som bryts i bitar. Lite gräddfil eller naturell yoghurt för att kyla av hettan från chilin, Klyfta lime´ som pressas över efter tycke och smak. (Fina bjudningen)

- Passar utmärkt att värma på woken i skogen med de tillbehör du vill ha. **(Jägarkäk)**

Hällekryss

Hällekryss	Hus-film	Tro-värdiga	SkönjerSmila	Träd	Norskt nej	Kväll	Lugn	Tåga	Smal	Bo-stad	Uran	Neodym	Provex	Före-ningen
Ras-förening														
Ensling							Kort Umeå Snart				Stycke Engelskt magasin			
Mått			Dagen ...	Om-röst-ningar	Låter ej bra Av							Koljud 50		
Mitt i mörkret										Sfär Ruska				
Silver			Id Spelar Rocky			Resi-stans Rökdon		Tillit Ej nu				Flick-stad	Bor Biljon	
Finskt nöje									Elekt-risk ström		Ej inne Eng. jorden			
Gotlands län		Dryck Bil			Dess-utom				Se Svavel					
Luktar illa					Kväve Räcka		Box-ades	Kata-rakt Blomma						Dold person
Gör klockor									Solo-sången Utslag					
Ej ditt														
Cumulus humilis					Fj-od	Falkmar Hälsö-institut				Boll-klubb Union			Jod Fisk	
Flitig					Båt-plats Kol									
Helig skrift							Sverige	Bums Tessla			Först	Ont -ord Lambda		
Ej in		Ej vår			Kall dryck					Samt-liga				

Namn: _____

Skicka ifyllt kryss, eller kopia, senast 2 månader efter tidningens utgivning till:
Märit Truuts,
Ruskemåla gård 306, 382 91 Nybro

Adress: _____

Lösning

Korsord 13 nr 2

Vinnare:
1:a pris Inger Fransson, Åsele
2:a pris Inger Ax, Åsele
(1:a=glaspris, 2 och 3=Sverigelotter)

Hällekryss	Gjort på hjort	Inga värn	Klo-remsa	Tenn	Här-stam-ning	Polera	Enu klädsl	Silver A	Krypin V	Lekfull	En Ford	Läppad maff	Lägg-gubbar
Den skrubboade maträtten	R	E	N	S	K	A	V	S	G	R	Y	T	A
Paddeln	A	R	A	N	I cent-rum Byrd	N	A	V	Kron Ka-del	A	S	Sång-låda Epok	L
Ej natt	D	A	G	Gift Ord-bok	T	O	X	I	Sn Enkel	T	E	N	N
Ho-pr-san	O	J	Artistier Far-trästar	E	S	T	R	A	D	Ö	R	E	R
Bellmar-tus	U	L	L	A	Närings-skatt	Däm-par ero-buss	Dator-stad Wiskey	T	I	R	A	N	A
Vitamin B2	R	I	B	O	F	L	A	V	I	N	G	E	N
Ledning	S	T	A	B	Klipa i AC-län Svarta	U	T	I	N	G	E	N	S
Blev guldet fyll	S	A	N	Vardens Konst-alabare	A	G	A	R	N	A	Kval-ster Gumm	O	R
Kan ske på Stuteri	A	R	D	E	N	N	E	R	A	V	E	L	S
Svart-dom	E	D	Lev-nad	Snö-skor-pan	S	K	A	R	E	N	Stevens bil	L	L
Ström	E	L	Dam-ljudning Fatidol	T	A	R	A	Svensk färjgäst Htd	L	O	A	Chief Cyprin-sk själ	V
Spöd Holme	L	I	T	E	N	Pågel-dyniga	M	Å	S	S	K	I	T
Ö	Blot	V	Å	T	Enorm	S	T	O	R	3/8	T	A	G

Adresslapp

B FÖRENING
BREV

*Hälleforshundklubben
Fälla Gård 265 Norrfors ,905 92 Umeå*

<http://www.halleforshunden.org>

IBAN SE02 9500 0099 60268304 8785 och BIC är NDASESS